

MUHASHO WA MITAMBO, VHUTSILA NA MVELELE

**MVETAMVETO YA 2014 -15 YA ZWILINGANYO ZWA
TSHUMELO YA VHUPO**

MBEKANYO YA ZWI RE NGOMU

	Sia <small>ł</small> ari
1. Marangaphanda nga Thoho ya Muhasho	3
2. Bono	4
3. Ndivho	4
4. Milayo ya ndeme	4
5. Zwipikwa zwa mvelelo dza tshi <small>ł</small> irathedzhiki	4
5.1 Ndaulo	4
5.2 Mafhundo a zwa Sialala	4
5.3 Laiburari na Vhuvhulungamañwalo	4
5.4 Mitambo na Vhudimvumvusi	4
6. Zwilinganyo zwa Tshumelo	5
6.1 Mafhundo a zwa Sialala	5
6.2 Laiburari na Vhuvhulungamañwalo	5 – 6
6.3 Mitambo na Vhudimvumvusi	7 - 8

TSHITATAMENNDE TSHA VHUDIKUMEDZELI HA MUVHUSO

Riñe, vhashumeli vha Muhasho wa Mitambo, Vhutsila na Mvelele - ngweña dza tshumelo dza zwa mitambo, vhudimvumvusi, vhutsila, mvelele na vhufa Vunduni, ri khou dikumedzela kha u netshedza vhathu vha Limpopo tshumelo ya matħakheni. Ri dovha hafhu ra dikumedzela kha u shuma mishumo yashu nga ndila ine ya khwinisa u bveledzwa ha zwa matshilisano, u fha ta lushaka na kupfesesele khathihi na kuthonifhele kufanaho kwa vhufa na mvelele zwa vhathu vhothe vhashu.

Ro diimisela u bveledza vhudifhinduleli lune ha do sala vhu tshi shela mulenzhe zwavħudi kha zwipikwa zwa Muvhuso wa Lushaka, nga maanda ro sedzesha kha u fhungudza vhushai na u shayeħa ha mishumo, nndwa ya u lwa na vhutshinyi na u sikwa ha lushaka lwavħudi.

Ri dovha ra kumedzela hafhu mushumi muñwe na muñwe wa Muhasho uno kha u netshedza tshumelo ya tshifħinga tshothe nahone yo khwaħħaho kha vhadzulapo vha Limpopo – vhathu vhane ra vha thusa – na u bveledza vhashumi vha re na mutakalo, vhane vha dzhia vhudifhinduleli nahone vho diimiselaho.

2. BONO

Ngweṇa kha Tshumelo dza Mitambo, Vhutsila, Mvelele na Vhufa u itela mveledziso ya ikonomi na matshilisano Limpopo.

3. NDIVHO

U khwinisa vhuthihi kha vhupo ho ḥanganelanaho nga kha ndisedzo ya tshumelo dza Mitambo, Vhutsila, Mvelele na Vhufa u itela mveledziso ine ya vha na ndalamo.

4. MILAYO YA NDEME

Muhasho wo ḫikumedzela kha milayo ya ndeme i tevhelaho:

- U fhulufhedzea na vhungoho
- Vhudifhinduleli
- U vha khagala na u ita zwithu nga ngona
- Vhudifari havhuđi na vhudikumedzeli
- Tshumisano

5. ZWIPIKWA ZWA MVELELO DZA TSHITIRATHEDZHIKI

- Mavhusele avhuđi
- Matshilisano na vhudidivhi ha lushaka ho engedzedzeaho
- Tswikelelo yo engedzedzeaho kha mafhungo
- U shela mulenzhe na vhukoni ho engedzedzeaho kha zwa mitambo

5.1 Ndaulo

- U bveledza na u shumisa mbekanyamushumo dzine vhadzulapo vha shela mulenzhe khadzo.
- U wana muvhigo wa odithi wo kunaho.

- U bveledza na u shumisa mbekanyamushumo dza u maandafhadza vhashumi.

5.2 Mafhungo a zwa mvelele

- U ḥuṭuwedza na u bveledza mbekanyamushumo dza tshumelo dza zwa Vhutsila; Mvelele; Miziamu na Vhufa na dza Luambo dzine dza vha na ndalamo.
- U alusa masia a zwa vhutsila u ya kha n̄dowetshumo dzi re na ndalamo
- U tikedza ḥwaha
- muṅwe na muṅwe themamveledziso dza mimiziamu miraru ya vundu ine ya vha hone.
- U bveledza na u shumisa mbekanyamushumo dza zwa maṅwalwa.

5.3 Tshumelo dza Laiburari na Vhuvhulungamaṅwalo

- U bveledza themamveledziso ya tshumelo dza Laiburari na mafhungo.
- U ḥetshedzwa mathariaṅla wo teaho wa Laiburari.
- U bveledza na u shumisa tshumelo dza ndangulo ya dzirekhodo.
- U londota na u vhulunga maṅwalo a vhulungeaho.

5.4 Mitambo na vhudimvumvusi

- U shumisa mbekanyamushumo dza mitambo na vhudimvumvusi.
- U thoma, u tikedza na u shandukisa mbumbo dza zwiimiswa.
- U shumisa mbekanyamushumo ya vhufa ya tshiphuga tsha L̄ifhasi tsha 2010.
- U bveledza na u londota vhukoni ha ndangulo ya mitambo.

6. ZWILINGANYO ZWA TSHUMELO

6.1 MAFHUNGO A ZWA SIALALA

TSHUMELO YA NDEME	TSHIVHAL O	VHUVHA	TSHGHWAD A TSHO SEDZIWAH O	VHUPO HO SEDZIWA HO	TSHIFHI NGATET SHELW A	TSHTATAMENN DE/ ZWILINGANYO ZWO FHELELAHO
U pembelelwa ha mađuvha a ndeme kha khalendara yashu ya zwa mvelele	2	Nđivhadzamula yotibe ya tshumelo dza Vhutsila, Mvelele na Vhufa, ya 4 Fulwi 1996	Vhadzulapo vha vundu	Vundu ja Limpopo	Ńwaha muńwe na muńwe	U shela mulenzhe kha zwa matshilisano nga u pembelela mađuvha a ndeme mavhili (2) ane a vha Đuvha ja Mboholowo na Đuvha ja Vhufa ńwaha muńwe na muńwe zwi tshi khou tshimbilelana na Nđivhadzamulay otibe ya tshumelo dza Vhutsila, Mvelele na Vhufa, ya 4 Fulwi 1996
Mbekanyamush umo dza luambo dzo bveledzwaho na u shumiswa	4	U ya nga zwilinganyo zwa Tshiimiswa tsha Vhapinduleli tsha Afrika Tshipembe	Mihasho ya muvhuso na mimasipala	Vundu ja Limpopo	Ńwaha muńwe na muńwe	Ho bveledzwa na u shumiswa mbekanyamushu mo nŋa (4) dza luambo hu tshi itelwa mihasho ya muvhuso na mimasipala ya Limpopo dzi tshimbilelanaho na zwilinganyo

TSHUMELO YA NDEME	TSHIVHAL O	VHUVHA	TSHIGWAD A TSHO SEDZIWAH O	VHUPO HO SEDZIWA HO	TSHIFHI NGATET SHELW A	TSHTATAMENN DE/ ZWILINGANYO ZWO FHELELAHO
						zwa Tshiimiswa tsha Vhapinduleli tsha Afrika Tshipembe nga ñwedzi/kotare.
U pindulelwa ha mañwalo a tshi ya kha nyambo dza tshiofisi.	172	U ya nga zwilinganyo zwa Tshiimiswa tsha Vhapinduleli tsha Afrika Tshipembe	Mihasho ya muvhuso na mimasipala	Vundu la Limpopo	Nwaha muñwe na muñwe	U pindulela mañwalo ane a lingana 172 a tshi ya kha nyambo dza tshiofisi u ya nga Tshiimiswa tsha Vhapinduleli tsha Afrika Tshipembe
U ñetshedza mafhungo a miziamu na vhufa	8 500	Zwi tshi elana na Nđivhadzamula yotibe ya Vhutsila na Mvelele	Vhaeni vha dalelaho Muziamu	Tshitiriki tsha Mopani na tsha Vhembe	Nwaha muñwe na muñwe	U ñetshedza mafhungo kha vhaeni vha linganaho 8500 nga muziamu na vhufa zwi tshi tshimbilelana na Nđivhadzamulay otibe ya Vhutsila na Mvelele

6.2 TSHUMELO DZA ŁAIBURARI NA VHUVHULUNGAMAŃWALO

TSHUMELO YA NDEME	TSHIVHAL O	VHUVHA	TSHIGWADA TSHO SEDZIWAHO	VHUPO HO SEDZIWAHO	TSHIFHIN GATETSH ELWA	TSHITATAME NNDE/ ZWILINGANY O ZWO FHELELAHO
U fhaṭwa ha dzilaiburari	5	Mulayo wa Vundu wa Tshumelo dza Łaiburari na Mafhungo, Mulayo wa 7 wa 2001.	Mirađo ya tshitshavha nga u angaredza	Mimasipala miṭanu (5) ya zwiṭiriki (Vundu ja Limpopo)	Nwaha muñwe na muñwe	U fhaṭa laiburari thanu (5) ntswa zwi tshi elana na Mulayo wa Vundu wa Tshumelo dza Łaiburari na Mafhungo, Mulayo wa 7 wa 2001nga 2014-15
U khwiniswa ha zwifhaṭo zwa Łaiburari	1	Mulayo wa Vundu wa Tshumelo dza Łaiburari na Mafhungo, Mulayo wa 7 wa 2001.	Mirađo ya tshitshavha nga u angaredza	Tshitiriki tsha Mopani	Nwaha muñwe na muñwe	U khwinisa laiburari nthihi zwi tshi elana na Mulayo wa Vundu wa Tshumelo dza Łaiburari na Mafhungo, Mulayo wa 7 wa 2001 nga 2014-15

TSHUMELO YA NDEME	TSHIVHAL O	VHUVHA	TSHIGWADA TSHO SEDZIWAHO	VHUPO HO SEDZIWAHO	TSHIFHIN GATETSH ELWA	TSHITATAME NNDE/ ZWILINGANY O ZWO FHELELAHO
U ḥola na u netshedza thikhedzo kha tshumelo dza laiburari dza zwitshavha	360	Mulayo wa Vundu wa Tshumelo dza Laiburari na Mafhuno, Mulayo wa 7 wa 2001.	Laiburari dza nnyi na nnyi na dza zwitshavha	Vundu ḥa Limpopo	Nwaha muñwe na muñwe	U ita madalo a 360 a u ḥola zwi tshi elana na Mulayo wa Vundu wa Tshumelo dza Laiburari na Mafhuno, Mulayo wa 7 wa 2001
U tendelwa ha sisteme dza u khethekanya dzirekhodo	6	Zwi tshi ya nga Mulayo wa Vundu wa Tshumelo dza Laiburari na Mafhuno, Mulayo wa 7 wa 2001.	Mihasho ya muvhuso na mimasipala	Vundu ḥa Limpopo	Nwaha muñwe na muñwe	Ho tendelwa sisteme dza u khethekanya dzirekhodo dza rathi (6) zwi tshi elana na Mulayo wa 5 wa 2001 wa Vhuvhulungam aríwalo wa Vundu
U ingamelwa ha zwiimiswa zwa muvhuso	20	Zwi tshi elena na Mulayo wa Vhuvhulunga mañwalo wa Lushaka	Mihasho ya Vundu na mimasipala na vhalanguli vha dzirekhodo	Vundu ḥa Limpopo	Nwaha muñwe na muñwe	Ho ingamelwa zwiimiswa zwa muvhuso zwa 20 zwi tshi elena na Mulayo wa Vhuvhulungam aríwalo wa Lushaka
U pfumbudzwa	200	Mulayo wa 5	Vhalanguli	Vundu ḥa	Nwaha	U pfumbudza

TSHUMELO YA NDEME	TSHIVHALO	VHUVHA	TSHIGWADA TSHO SEDZIWAHO	VHUPO HO SEDZIWAHO	TSHIFHIN GATETSH ELWA	TSHITATAME NNDE/ ZWILINGANYO ZWO FHELELAHO
ha vhalanguli vha dzirekhodo		wa 2001 wa Vhuvhulunga mañwalo wa Vundu	vha dzirekhodo na vhashumi vha mihasho na vha mimasipala, vhavhulunga mañwalo, mirađo ya foramu ya ndangulo ya dzirekhodo.	Limpopo.	muñwe na muñwe	vhalanguli vha 200 nga ha ndangulo ya dzirekhodo zwi tshi elana na Mulayo wa 5 wa 2001 wa Vhuvhulungam añwalo wa Vundu

6.3 MITAMBO NA VHUDIMVUMVUSI

TSHUMELO YA NDEME	TSHIVHALO	VHUVHA	TSHIGWADA TSHO SEDZIWAHO	VHUPO HO SEDZIWAHO	TSHIFHIN GATETSH ELWA	TSHITATAMEN NDE/ ZWILINGANYO ZWO FHELELAHO
U bveledzwa ha mbekanyamu shumo dza mveledziso ya mitambo	8	Nđivhadzamul ayotibe ya Mitambo na Vhudimvumvu si, ya 1999	Vhoramitamb o, vhafumakadz i, thimu na dzikiłabu dzo topolwaho	Mimasipala Yapo na ya Zwiřiriki Vundu ja Limpopo	Ñwaha muñwe na muñwe	U bveledzwa, u topolwa na u thoma u shumiswa ha mbekanyamush umo dza mveledziso ya mitambo dza malo (8) ñwaha muñwe na muñwe

TSHUMELO YA NDEME	TSHIVHAL O	VHUVHA	TSHIGWADA TSHO SEDZIWAHO	VHUPO HO SEDZIWAHO	TSHIFHIN GATETSH ELWA	TSHITATAMEN NDE/ ZWILINGANYO ZWO FHELELAHO
						zwiṭirikini zwoṭhe u ya nga Ndīvhadzamulay otibe ya Mitambo na Vhudimvumvusi
U maandafhadz wa ha vhalanguli vha mitambo	800	Ndīvhadzamul ayotibe ya Mitambo na Vhudimvumvu si, ya 1999	Vhagudisi, vhalanguli na vhoramitamb o	Mimasipala Yapo na ya Zwiṭiriki Vundu la Limpopo	Nwaha muñwe na muñwe	U maandafhadzwa ha vhalanguli vhanne vha lingana 800 rwaha muñwe na muñwe zwi tshi elana na Ndīvhadzamulay otibe ya Mitambo na Vhudimvumvusi, ya 1999
U tambiwa ha mitambo ya dzithonamen nde na/ dziligi	18	Ndīvhadzamul ayotibe ya Mitambo na Vhudimvumvu si, ya 1999	Vhoramitamb o, vhafumakadz i, thimu na dzikilabu dzo topolwaho	Mimasipala Yapo na ya Zwiṭiriki	Nwaha muñwe na muñwe	Ho tambiwa mitambo ya dzithonamennde na ya ligi ya 18 zwiṭirikini zwoṭhe u ya nga Ndīvhadzamulay otibe ya Mitambo na Vhudimvumvusi
U	1 000	Mutheo wa	Vhadededzi,	Capricorn,	Nwaha	U pfumbudzwa

TSHUMELO YA NDEME	TSHIVHAL O	VHUVHA	TSHIGWADA TSHO SEDZIWAHO	VHUPO HO SEDZIWAHO	TSHIFHIN GATETSH ELWA	TSHITATAMEN NDE/ ZWILINGANYO ZWO FHELELAHO
pfumbudzw a ha vhathu		Ndalukanyo wa Lushaka	vhagudisi, vhathusi vha zwa mitambo na vhakonanyi/v hatshimbidzi vha zwigwada	Mopani, Sekhukhune, Waterberg na Vhembe	muňwe na muňwe	ha vhathu vha 1000 sa tshipiđa tsha mbekanyamush umo ya mveledziso ya dzikilaba zwi tshi elana na Mutheo wa Ndalukanyo wa Lushaka

U ḥetshedza Mbekanyamu shumo dza u shela mulenzhe nga vhunzhi dza Tshitshavha	Zwitshavha zwa 62	Nđivhadzamul ayotibe ya Mitambo na Vhuđimvumvusi, ya 1999	Vhagidimi vhane vha wanala sentharani dzine dza khou shela mulenzhe	Capricorn, Mopani, Sekhukhune, Waterberg na Vhembe	Nwaha muňwe na muňwe	U khwađhisénda zwauri hu khou itiwa mishumo ya zwa mitambo ya u shela mulenzhe nga vhunzhi kha zwitshavha zwa 62 u ya nga Nđivhadzamulay otibe ya Mitambo na Vhuđimvumvusi, ya 1999
--	----------------------	---	---	--	----------------------------	--

U netshedza zwikolo zwishumisw a na gere	150	Nđivhadzamul ayotibe ya Mitambo na Vhudimvumvu si, ya 1999	Zwikolo	Vundu la Limpopo	Ñwaha muñwe na muñwe	U ñetshedza zwikolo zwa 150 zwishumiswa na gere ñwaha muñwe na muñwe u ya nga Nđivhadzamul ayotibe ya Mitambo na Vhudimvumvu si, ya 1999
--	-----	--	---------	---------------------	----------------------------	--

---

MARABA DORAH
THOHO- PFARELI YA MUHASHO

DATUMU:

U wana mafhungo manzhi kha vha kwame:

Mulanguli Muhulu wa Khethekanyo ya Vhupulani ha Tshitirathedzhiki: Vho F.D. Maguga

21 Biccard Street

Polokwane

0700

Nomboro ya ofisi: 13 - 3rd Floor

Luṭingo: 015 284 4135

Luṭingothendeleki: 082 3577 689

Imeili: magugaf@sac.limpopo.gov.za

Mulanguli: Maila K.K

Nomboro ya ofisi: 58 - 2nd Floor

Luṭingo: 015 284 4026 (W)

Fekisi: 086 623 0574

Luṭingothendeleki: 072 621 7370

Imeili: mailak@sac.limpopo.gov.za

Muthusa Mulanguli: Seopa C N.

Nomboro ya ofisi: 45 - 2nd Floor

Luṭingo: 015 284 4211 (W)

Fekisi: 086 546 0907

Luṭingothendeleki: 072 209 4833

Vha nga ነwalela kha:

Thoho ya Muhasho

Muhasho wa Mitambo, Vhutsila na Mvelele

Private Bag X 9549

Polokwane, 0700

Luṭingo: 015 -284 4000

.....oo.....